

## 1889-1890: ȘTIRI DIN RÂMNICU SĂRAT ÎN GAZETA SĂTEANULUI

Marius NECULAE

Între publicațiile râmnicene anterioare primei conflagrații mondiale, *Gazeta Săteanului* ocupă un loc aparte, în paginile acestei reviste regăsindu-se o excelentă radiografie a comunității râmnicene – și nu numai - timp de 14 ani (5 februarie 1884-20 octombrie 1898), timp cât a apărut la Râmnicu Sărat. În această perioadă au apărut 266 de numere, revista mutându-și redacția la București<sup>1</sup>, începând cu 5 decembrie 1897 (tipografia funcționa tot la Râmnic), pentru ca între 5 noiembrie 1898-20 ianuarie 1904 revista să apară în Capitală<sup>2</sup>.

Gazeta, care era la început se numea *Foaia cunoștințelor trebuincioase poporului* (an I, nr. 1), *Foaia cunoștințelor trebuincioase agriculturii și poporului* (an III, nr. 1), devine *Revistă ilustrată pentru toți* (an. V, nr. 1) și apoi *Revistă ilustrată enciclopedică* (an XVI, nr.1). În paginile sale vor publica *Directorul-fondator și proprietarul C.C. Datculescu*<sup>3</sup> (pseudonim *Opincarul*), Al. Vlahuță, I.L. Caragiale, Constantin Dobrogeanu-Gherea, George Coșbuc, Șt. O. Iosif, Ion și Sofia Nădejde, Nicolae Beldiceanu, Radu D. Rosetti<sup>4</sup>. Probabil datorită abordării problematicei românilor din Austro-Ungaria, i se interzice debitul poștal în Ungaria, în 1888<sup>5</sup>. Revista își propunea să fie *o foaie populară al cărei scop e instruirea, informarea și moralisarea poporului*

---

<sup>1</sup> Calea Victoriei, nr. 184.

<sup>2</sup> Alexandru Oproescu, *Literatura în publicații buzoiene și râmnicene: 1839-2000*, Ed. Alpha MDN, Buzău, 2013, p. 52, în Nerva Hodoș, Alexandru Sadi-Ionescu, *Publicațiile periodice românești: (ziare, gazete, reviste). Volumul 1: Catalog alfabetic 1820-1906*, Librăriile Socec & Comp. și C. Sfetea; Leipzig: Otto Harrassowitz; Viena: Gerold & Comp., București, 1913, p. 299, apărând următoarea periodizare: *Râmnicul-Sărat, 5 Fevr. 1884- 20 Noemvrie 1897; București, 5 Dec. 1897-20 Apr. 1898; Râmnicu-Sărat, 5 Mai-5 Oct. 1898 și în fine București, 20 Oct. 1898-20 Ian. 1904.*

<sup>3</sup> Valeriu Nicolescu, Gh. Petcu, *Buzău-Râmnicu Sărat, Oameni de ieri, oameni de azi*, Ed. Alpha MDN, Buzău, 1999, p. 226-229: C.C. Datculescu (26 ianuarie 1857-1911?), licențiat în Drept și Litere la Paris, editor, publicist, horticultor, om politic liberal, a fost ales deputat de Râmnic (1888, 1891, 1895).

<sup>4</sup> Viorel Frâncu, *Istoria presei buzoiene și râmnicene în date (1839-2008)*, Ed. Editgraph, Buzău, 2009, p. 65.

<sup>5</sup> Nerva Hodoș, Alexandru Sadi-Ionescu, *op. cit.*, p. 299.

român (an. I, nr. 1) și cuprindea știri locale și din țară, rubrici agricole, științifice, literare, în paginile sale apărând importante creații beletristice, meritul fiind al lui C. C. Datculescu, care a asigurat, pe parcurs, buni redactori<sup>6</sup>.

Domeniul abordat fiind vast, ne-am propus să prezentăm și să comentăm mai jos, știrile referitoare la județul și orașul Râmnicu Sărat, apărute în paginile revistei *Gazeta Săteanului*<sup>7</sup>, în anul VI (februarie 1889 - ianuarie 1890; nr. 121-132). Un motiv pentru alegerea acestei perioade este faptul că aceste exemplare nu se găsesc în niciun format la Biblioteca Metropolitană<sup>8</sup>, instituție care se ocupă și cu digitizarea acestui patrimoniu. Din fericire, în afara unor numere disparate din perioada *râmniceană* a *Gazetei*, Muzeul Municipal Râmnicu Sărat deține și trei volume-colecții anuale complete (cu mici lipsuri, cca. 5-8% din file rupte/tăiate), printre care și volumul cu anul VI al publicației<sup>9</sup>. Prin prezentul demers încercăm să repunem, măcar parțial, în circulație informațiile din aceste pagini, mai ales că lipsa lor a fost semnalată<sup>10</sup>, încercând și corelarea lor cu alte surse.

Perioada de referință a fost marcată pe plan internațional de moartea arhiducelui Rudolf, moștenitorul tronului Austro-Ungariei<sup>11</sup>, Expoziția Universală și deschiderea Turnului Eiffel la Paris<sup>12</sup>, proclamarea independenței Braziliei, la 15 noiembrie – evenimente despre care se va relata, cu lux de amănunte și din perspective inedite, în paginile *Gazetei*, inclusiv în următorii doi ani. Pe plan intern, au avut loc guvernările conservatoare<sup>13</sup>, moartea poetului Mihai Eminescu, răscumpărarea căilor ferate de la concesionari, au fost adoptate Legea privind introducerea sistemului monometalist (29 mai/10 iunie 1889, aplicată din 1890, prin care se elimină argintul din funcția de măsură a valorii și se introduce etalonul-aur)<sup>14</sup> și Legea privind vânzarea către

<sup>6</sup> Alexandru Oproescu, *Presa buzoiană și râmniceană-dicționar bibliografic*, vol. II, (G-N), Biblioteca Județeană „V. Voiculescu”, Buzău, 1997, p. 32.

<sup>7</sup> Rubrica *Din localitate*, semnată X, care se înscrie în categoria rubricilor lunare, precum *Din Țară*, *Buletin comercial*, *Miscellanea*.

<sup>8</sup> <http://aleph20.bmms.ro>, respectiv: <http://digitool.dc.bmms.ro>, accesat în data de 12.10.2014.

<sup>9</sup> Muzeul Municipal Râmnicu Sărat, Secția istorie, colecția documente, inv. 2, 151 file, 28x19,5 cm, legat, cartonat.

<sup>10</sup> Alex. Oproescu semnalează lipsa unor numere în *Literatura în publicații...*, p. 53, respectiv *Presa buzoiană și râmniceană...*, p. 31.

<sup>11</sup> 30 ianuarie, Mayerling.

<sup>12</sup> 6 mai 1889.

<sup>13</sup> Theodor Rosetti (12 noiembrie 1888 - 22 martie 1889), Lascăr Catargiu (29 martie - 3 noiembrie 1889), General George Manu (5 noiembrie 1889 - 15 februarie 1891).

<sup>14</sup> Academia Română, *Istoria românilor*, vol. VII, Tom II, Ed. Enciclopedică, București, 2003, p. 123.

țărani a unei părți din moșiile statului și răscumpărarea embaticurilor<sup>15</sup>, la care se va face referire mai jos, odată cu știrile despre inițierea aplicării sale în județ. Prin această lege, publicată la 7/19 aprilie 1889, votată sub guvernul junimist și rămasă în vigoare până în 1906, au fost împrăștiate în toată țara, numai în anul 1889, 105165 familii de agricultori (526.233.2526 ha)<sup>16</sup>.

În nr. 1 (121), an VI, p. 15, nu găsim, la rubrica *Din localitate* decât unele considerații despre starea vremii, în raport cu condițiile pentru agricultură: *În fine indicele că primăvara a sosit, le avem de astă dată. E cald, atât ziua<sup>17</sup> cât și noaptea; pământul începe a se svânta și e posibil ca la începutul săptămânei viitoare să putem scoate plugul la câmp. La final avem o justificare pentru lipsa știrilor din acest număr: Din cauza abundenței materiilor amânăm publicarea mai multor știri din localitate, țară și de la Cameră și Senat.*

Contrar celor de mai sus, în numărul din februarie, 2 (122), p. 39, avem doar trei rânduri despre știri politico-administrative de pe plan local: *Suntem informați că schimbările în administrațiunea județului nostru nu se vor face de cât dupe sărbători. Avem în schimb multe știri cu caracter agricol: Semănăturile de porumb care, în unele părți, începuseră zilele acestea, au fost întrerupte, de oarece, în urma ploilor mari ce avurăm, pământul e în'atât de ud în cât nu se poate ara, mai ales că cerul e înorat și căldura cam lipsește. Dacă vom avea căldură și nu va bate vântul, ploile acestea din urmă vor fi de mare folosință pentru toate semănăturile și pentru fânețuri și imașe.*

*Starea semănăturilor de toamnă, în județul nostru, fără d'a fi excelentă - în general - e bună. Ploile din urmă le-au fost foarte prilenice, precum și sămănăturilor de orze și ovăzuri de primăvară, care mai toate sunt bine răsărite, dar - din cauză ca s'au facut târziu și căldura a cam lipsit - sunt prea puțin desvoltate. E probabil că dacă primăvara va fi umedă și călduroasă cerealele 'și vor lua mare avânt, astfel ca să putem nădăjdui o recoltă escelentă. Dacă ploile n'ar fi urmat zilele trecute recolta ar fi fost foarte compromisă.*

<sup>15</sup> Formă de arendare a unei proprietăți pe termen foarte lung, în intervalul căruia arendașul beneficia de toate drepturile de proprietate. (gr. ἔμβατικόν), cf. Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, *Dicționarul explicativ al limbii române*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 1998.

<sup>16</sup> Academia Română, *op.cit.*, p. 93.

<sup>17</sup> Am încercat să păstrăm forma originală a textului, însă, pentru o mai bună înțelegere am făcut unele corecturi, înlocuind unele caractere ca: “d” cu “z” (ex: *điua* cu *ziua*), “ê” cu “â”, “ô” cu “oa” (ex: *fôie* cu *foaie*).

*Înainte de îmbelșugătoarele ploii ce am avut, vântul a bătut cu mare furie, uscând pământul la suprafață încât semănăturile puțin înrădăcinate erau în suferință.*

*La grădinile unde apa a stătut mult, mulți arbori roditori și mai ales cireșii și vișinii sunt plini de gumă. Această gumă e o boala rea a acestor copaci care pot pieri în total sau în parte, sau cel puțin sunt împiedicați de a vegeta bine și de a da bune roade. Povățuiesc a se urma următorul tratament care dă cele mai bune rezultate. Să se scrijelească cu un cosor sau un cuțit ascuțit, partea ce face gumă - ce trebuie scoasă - să se taie și scoată adânc toată coaja unde este guma (ce îi zice obișnuit clei) și apoi să se frece bine cu măcriș verde sau, în caz de lipsă, cu oxalat de potasă ce se găsește la farmacii. Cu modul acesta nu numai că copacul se vindeca dar 'i crește repede la loc coaja și cleiul nu mai dă.*

*Suntem informați că azi a nins prin munții din județul nostru; temperatura și la câmp e rece. Agricultorul dorește mult caldura.*

*În nr. 3 (123), aprilie 1889, p. 71 aflăm vești îmbucurătoare, ca:*

*Orașul nostru va avea, în fine, un gimnasiu. Suma necesară creerii acestui gimnasiu s'a și înscris în bugetul anului corent. Să nu se creadă că înființarea acestui gimnasiu se datorează vr'unui hatâr făcut deputaților de R.-Sărat. Am cerut în'adevăr încă de astă iarnă înființarea unui gimnasiu în R.-Sărat, dar ca un drept ce se cuvine Râmnicului-Sărat care, ca reședința unuia dintre cele mai bogate județe din țară, 'i se cuvine un gimnasiu cu cheltuiala Statului<sup>18</sup>.*

*Aflăm că ploaia ce căzu ieri a fost la câmp puțină, iar la munte torențială, ast-fel cu nu s'a mai pomenit de multă vreme; semănăturile de pe locuri în pantă au fost rupte de apă. Apa Râmnicului a venit foarte mare. Temperatura s'a racit.*

*Suntem informați că d-l I.C. Robescu, prefectul județului nostru, îndată după deschiderea Camerei va trece ca membru la Curtea de Apel din Galați, post pe care l'a mai ocupat înainte.*

*Aflăm că Ministrul de interne a desființat taxa de 1 leu și 50 bani pe lună ce comuna R.-Sărat percepea, în virtutea legii maximului, de la căruțași. Legea maximului (1871) a fost amendată prin Legea asupra maximului taxelor și contribuțiilor comunale (4/16 iulie 1893), normativ care a avut parte, la rândul*

<sup>18</sup> Actualul Colegiu Național „Alexandru Vlahuță”, „Gimnaziul clasic de băieți” (1889-1893), Gimnaziul „Vasile Boerescu” (1883-1919), Liceul „Regele Ferdinand” (1919-1947), Școala Medie de 10 ani Nr. 1 (1952-1956).

său, de puternice contestații, atât în timpul dezbaterilor pentru redactare<sup>19</sup>, cât și după, deoarece a dus la înăsprirea regimului fiscal.

*Bugetul ordinar și al drumurilor, votate de consiliul comunal R.-Sărat, pentru ex. 1889-1890 s-a aprobat cu oarecare modificări de reducere la lucrările grădinei publice și suprimarea cheltuielilor extraordinare și neprevăzute și alte mici schimbări, astfel că bugetul ordinar cuprinde un excedent de 4.547 lei 29 b. veniturile fiind 276.660 lei 3 b. iar cheltuielile 272.118 lei și bani 74. La finele anului situația execuției bugetare era următoarea: încasări la bugetul ordinar – 21399,98 lei, cheltuiți 156316,86 lei; la fondul drumurilor încasați 161281,57 lei, cheltuiți 32174,50<sup>20</sup>. De menționat că încercările de a se strânge fonduri extrabugetare pentru sistematizarea grădinii publice s-au întezit în timpul primariatului Dr. O. Blasian (1891), sistematizarea propriu-zisă fiind făcută după planurile unui specialist, în timpul Dr. Gabriel Dobreanu (1899-1901; 1906-1907), care a ridicat și gardul de fier<sup>21</sup>.*

La final avem invariabilele știri agricole: *P'alocurea secarele au început a da în spic; grânele sunt în pai cam rare și cu lipsuri prin multe părți; semănăturile de primăvară sunt bine răsărite și desvoltate, deși s'au semănat târziu. Prășitul întâi se va putea începe la 11 Maiu, se înțelege că în ce privește [zona de] câmpul; la munte lucrările agricole și vegetațiunea e mult înapoi; ast-fel încât cei mai mulți nici nu și'au sfârșit semănatul porumbului.*

În numărul 4 (124), mai 1889, p. 103 abundă știrile politice din localitate, rezultat al instalării noului guvern Catargiu, care a înlocuit prefectii, a dat legea privind vânzarea moșiilor statului și a amendat bugetul: *D-l Nicolae Gentilly a fost numit, la 16 Maiu 1889, prefect al județului R.-Sărat, în locul d-lui I.C. Robescu, care a fost numit membru la Curtea de Apel din Galați, în locul d-lui G.C. Șișman permutat membru la Curtea de Apel din București.*

*Suntem informați că subprefecții din județul R.-Sărat au primit ordin d'a merge, din comună în comună, după un anumit itinerariu, pentru întocmirea tabelelor de cei în drept d'a cumpăra pământ în loturi pe moșiile statului. Pentru înlesnirea Primăriilor am trimis, gratuit, tuturor primarilor din județ, un No. 3 al Gazetei Săteanului în al cărui supliment e publicată noua lege pentru vânzarea moșiilor statului. Abonații noștri din țară și județ au dreptul, la cerere, de a primi gratuit broșura ce am editat și care coprinde aceasta lege. Nădăjduim că subprefecții, primarii și percepătorii 'și vor îndeplini frumoasa misiune ce li s'au încredințat, veghind de a întocmi cât mai*

<sup>19</sup> *Adevărul*, nr. 1480, din 31 martie 1893, p. 1.

<sup>20</sup> *Expunerea situațiunii județului R.-Sărat pe anul 1889.*

<sup>21</sup> Constantin Atanasiu, Paul Nicolescu, 1933. *Almanahul Râmnicului Sărat*, Institutul de Arte Grafice, București, 1933, p. 39-40.

*grabnic și mai complet aceste tabele. Deși această lege care trebuia să completeze Legea vânzării bunurilor și răscumpărarea embaticurilor din 12 aprilie 1881 a intrat în vigoare în 1889, în județul Râmnicu Sărat vânzarea moșiilor în loturi de câte 5 hectare s-a început în 1892, fiind măsurate 997 de loturi, prețul unuia fiind de 300-490 lei<sup>22</sup>.*

*Chestiunea prelungirii liniei ferate R.-Sărat – Făurei, de care ne-am ocupat încă de la No. 1 an 1 al Gazetei Săteanului<sup>23</sup>, nu este îngropată. Astfel în ședința Camerei de la 3 Iuliu corect, d-ni deputați N. Blaranberg și C.C. Datculescu au luat inițiativa formării unui amendament pentru a se trece în bugetul acestui an cheltueile de studiere [cel puțin] și a liniei R.-Sărat – Făurei. Acest amendament a fost scris în câteva momente de un număr însemnat de deputați din toate partidele. El însă a fost retras deoarece majoritatea Camerei nu i'a găsit loc în buget însă după ce d-l prim ministru L. Catargi a făgăduit formal Camerei că va veni în curând cu un proiect de lege în'acest sens.*

Știrile cu caracter politico-administrativ abundă și în numărul din luna iunie (Nr. 9/125, p. 135), fiind conferite decorații unor râmniceni, iar odată cu venirea noului prefect, au fost schimbați subprefecții și alți funcționari: *Următoarele persoane, din județul nostru, au fost decorate cu cele două ordine române: D-l Constantin Grădișteanu<sup>24</sup>, deputatul colegiului I-iu dela R.-Sărat și președinte al adunării deputaților În gradul de Mare ofițier al ordinului "Steaua României"<sup>25</sup>. D-l Grădișteanu fusese numit în 1878 comandor al aceluiaș ordin.*

*Cu a doua decorațiune „Coroana României”<sup>26</sup>, următorii: D-l I. G. Ciurea, senatorul col. I de R.-Sărat și secretar al Senatului, Ofițier; D-l Ion C. Grădișteanu, deputatul col. I de R.-Sărat, cavaler (Ion C. Grădișteanu, politician conservator, ales în patru rânduri deputat, ministru al Lucrărilor Publice)<sup>27</sup>. Pre cât ne reamintim mai sunt decorați, din trecut, dintre persoanele din R.-Sărat cu ordinul Coroana României, în gradul de cavaleri d-*

<sup>22</sup> *Gazeta Săteanului*, an X, nr. 1(193), p. 15, 231.

<sup>23</sup> *Consiliul Județean al districtului R.-Sărat*, în *Gazeta Săteanului*, an I, nr. 2, p. 21-23; *Linia ferată R.-Sărat-Făurei*, în *Gazeta Săteanului*, an VI, nr. 121, p. 6-7.

<sup>24</sup> (1833 - 1890), politician conservator, deputat și președinte al Camerei (19 ianuarie 1889-16 noiembrie 1889).

<sup>25</sup> Creat de Al. I. Cuza în 1864, instituit legal în 1877. Inițial, Ordinul avea cinci grade: Cavaler, Ofițer, Comandor, Mare Ofițer și Mare Cruce.

<sup>26</sup> Ordin înființat de Carol I, în 1881, după ce România a fost proclamată regat. Avea grade similare cu „Steaua României”, a fost desființat în 1947.

<sup>27</sup> Valeriu Nicolescu, Gh. Petcu, *op. cit.*, p. 273.

nii: *Alecu Iarca*, [Al.] *G. Mărgăritescu*<sup>28</sup> și *Fotache Aninos*. Cu „*Steaua României*” în gradul de cavaler d-l dr. *N. Popescu*<sup>29</sup>.

*Cetitorii noștri ‘și reamintesc protestările noastre când localul poștei și telegrafului s’a așezat tocmai la marginea orașului, câțiva pași lângă cimitirul evreesc. Acum că e timpul mutării din acele 2 neîncăpătoare odăițe, ce servesc ca local de poștă și telegraf a reședinței unui județ, facem atenți pe cei în drept d’a găsi un local mai în centrul orașului și mai încăpător.* De menționat că această problemă a sediului oficiului poștal din Râmnicu Sărat (înființat în anul 1860)<sup>30</sup> a fost rezolvată abia în 1894, când Menelaș Chircu a donat un teren pentru construirea Oficiului Telegrafo-Poștal, deși Consiliul Județean atribuisese, în același an, un alt teren<sup>31</sup>.

*Următoarele numiri și schimbări s’au făcut în administrațiunea județului R.-Sărat: Dl. I.C. Demitrescu, numit din nou subprefect la plasa Râmnicu de sus, plaiu; Dl. Dimitrie Manolescu Sideri, numit Polițaiu în locul d-lui V. Petrescu demisionat; Dl. C.G. Botescu s’a numit sub prefect plășei Marginea de-jos-orașul, în locul d lui G. Hristescu; Dl. Ion Grueanu comisar de gară s’a transferat comisar la culoarea de roșu<sup>32</sup> în locul lui G. Torcărăscu rămas în disponibilitate. Dl. Lefter B. Cociășu numit reg. arhivar la plasa Grădiscea în locul lui Costachi Jipescu demisionat. Dl. Ion Căplescu intendentul Spitalului s’a numit comisar de gară în locu lui Grueanu. Dl. Aleksandru I. Mândroișu sub comisar polițienesc la despărțirea culorii de roșu în locul lui Dumitru Georgescu rămas disponibil; Dl. Scarlat Dimitrescu numit adj. de sub prefect în locul lui Lionida Pandelescu, rămas în disponibilitate.*

*La 21, 22 și 23 Iulie<sup>33</sup> se vor face alegerile pentru Consiliul Județului R.-Sărat. Sperăm că noua Cameră Județeană se va compune din persoane meritoase și active.*

În numărul 6 (126), p. 158, aflăm despre componența acestui nou consiliu: *Iată numele aleșilor pentru noul Consiliu Județean.*

*Col. I D-nii Cristache Moșescu, Al. Orășanu, Anghel Mosgos, Ioan Dimiu, N. Modreanu, Mateiu Tudorancescu, Ghiță Christodorescu, Niță*

<sup>28</sup> Primar, 1882-1883.

<sup>29</sup> Medic primar la Spitalul din Râmnicu Sărat, doctor în medicină la Paris, politician liberal, ales deputat în 1888 și 1895.

<sup>30</sup> Constantin Atanasiu, Paul Nicolescu, *op. cit.*, p. 90.

<sup>31</sup> Valeriu Nicolescu, *Un colț de Țară Românească – Județul Slam Râmnic*, vol. II, Ed. Editgraph, Buzău, 2010, p. 225-226.

<sup>32</sup> Orașul era împărțit în 3 culori: Roșu, în centru (vatra-orașului); Galben, la Sud; Albastru la Nord, cf. G. Lahovari, C. Brătianu, G. Tocilescu, *Marele dicționar geografic al României*, vol. V, Socec, București, 1902, p. 244.

<sup>33</sup> În text, datele sunt trecute pe stil vechi, după calendarul iulian, în uz în România până în 1919.

*Năstăsescu; aleși la 21 Iulie, cu unanimitatea de 104 votanți din 215 înscriși. Altă listă n'a mai fost.*

*Col. II-lea D-nii Neculaiu Dimitrescu, Constantin Paraschivescu, Tănase Nițescu, Neculaiu Ștefănescu, Andreiu Cristescu, Constantin Donescu, Toader Andronache, Paraschiv I. Stănescu aleși la 22 Iulie cu 198 voturi din 242 votanți; 42 voturi fiind date următoarei liste: D-nii G. C. Gealep, Dumitru T. Iarca, Paraschiv Paraschivescu, Ion Marinescu, Gr. C. Vulcan, Mateiu Angheliescu, Alecu N. Macoveiu, Radu V. Împușcatu.*

*Col. III-lea D-nii Pavel F. Robescu, Alecu Iarca, Matei Hristescu, Dumitraki Iarca, Constantin Paloșan, Bădică Alexandrescu, Răducan Băescu, Dumitru G. Popa; aleși la 23 Iulie cu unanimitate de 415 voturi. Altă listă nu a mai fost.*

Următoarea știre face referire la o problemă majoră a Râmnicului, chiar și în secolul XX lipsa apei potabile, mai ales în lunile de vară. Lipsa unor surse în perimetrul localității și faptul că pânza freatică, cu apă sărată, se afla la nivelul latrinelor au impus realizarea unor proiecte de aducțiune a apei, în 1833, 1863, 1864 și construirea rezervorului de apă în 1885<sup>34</sup>. Apa era adusă și distribuită prin olane de lut ars, un fragment dintr-o astfel de conductă va putea fi văzut în viitoarea expoziție de bază a colecției de arheologie aparținând Muzeului Municipal<sup>35</sup>. Problema apei în Râmnicu Sărat a început a fi soluționată abia la începutul secolului XX, după ce primarul Vasile Cristoforeanu (1892-1895) a alimentat orașul cu apă, prin captări de izvoare la Răducești, înlocuind și cișmelele cu unele de fontă<sup>36</sup>, problema fiind rezolvată complet după captarea apei pe baza lucrării lui Gheorghe Munteanu Murgoci *Studiul hidrologiei în jurul orașului Râmnicu Sărat - 1910*<sup>37</sup>. Noi am rămas acum cu aceste știri din *Gazeta Săteanului* și cu relatările lui O. Moșescu<sup>38</sup> despre această slăbiciune a orașului: În timpul campaniilor electorale, toți candidații o promiteau: *Vreți să aveți apă, votați-ne!* După alegeri, o amnezie totală le învăluia memoria până la viitoarele alegeri. Și totul era reluat de la început. Apa devenise... fata morgana. Datorită însă lipsei de apă, Râmnicul ajunsese subiect de metafore, trecuse în literatură. Poeții îl compătimeau în

<sup>34</sup> Valeriu Nicolescu, *Un colț de Țară Românească – Județul Slam Râmnic*, vol. V, Ed. Editgraph, Buzău, 2013, p. 141.

<sup>35</sup> Muzeul Municipal Râmnicu Sărat, Secția istorie, colecția arheologie, inv. 495, cf. Tematicii expoziției de arheologie, autor M. Neculae.

<sup>36</sup> Constantin Atanasiu, Paul Nicolescu, *op. cit.*, p. 39.

<sup>37</sup> Gh. Buzăeanu, *Râmnicu Sărat de ieri și de azi*, Ed. Casei Corpului Didactic, Buzău, 2000, p. 38.

<sup>38</sup> Octavian Moșescu, *Oaspeți de altădată*, Ed. Litera, București, 1972, p. 99-101.



versuri pline de ironie și sarcasm. S-ar putea strânge un volum din presa de pe vremuri. Iată catrene inedite:

*De tine, Râmnic, jale mi-i,  
Edilitatea te îngroapă  
Cunoști la vinuri sorturi mii,  
Dar nu cunoști gustul... la apă.* (Dalila).

Cel mai interesant a fost duelul epigramistic între poeții Cincinat Pavelescu și buzoianul N. Mihăilescu-Nigrim.

(Lui Cincinat Pavelescu.)

*Lipsa de apă e o dramă...  
Deci nu-nțeleg 'în epigramă,  
De unde, dragă Cincinat,  
Mereu ai spirit... diluat.*

Cincinat Pavelescu răspunzând:

(Lui N. Mihăilescu-Nigrim)

*De apă orașul duce lipsă  
Aici e-o vreme-apocalipsă  
De-aceea fii prudent, băiete,  
Când eu lovesc... lovesc cu sete*<sup>39</sup>.

Dar să vedem și rândurile din iulie 1889: *Apa toată vara a lipsit și lipsește în orașul R.-Sărat. Se fac studiuri pentru captări de izvoare și se crede că ele vor da bune rezultate. E și timpul ca să vedem dispărând carele cu butoae cu apă din stradele orașului; și locuitorii cari n'au sacale cu care s'aducă apa de la Topliceni să nu mai fie nevoiți a cumpăra apa de băut, precum fac actualmente cu 5 bani cofa.*

*La licitațiunea ținută la Primăria urbei R.-Sărat pentru arendarea de loturi din moșia Comunei, s'a obținut prețuri destul de favorabile Comunei.*

*Urmează știrile despre agricultură: Timpul continuă d'a fi secetos. Din'această cauză recolta porumbului din județ în unele localități e bunicică, în altele cam proastă și chiar proastă. Ogoare de grâu s'au făcut puține și cele ce s'au făcut, așa pe uscăciune, sunt prea în față sau prea bolovănoase. Viele sunt bune, dar au și ele nevoie de ploae, grădinile de legume și arbori suferă de secetă. În oraș, unde udarea nu se poate face decât cu greu din cauză că apa de ciușmea lipsește cu totul, fontâni nu sunt căci apa e adâncă de tot și apa gârlei prea sărată, mulți arbori chiar plantați de mulți ani se usucă.*

*Seceta e sfârșită în județ. Marii cultivatori sunt aproape de sfârșitul treeratului; micii cultivatori d'abea au început treerul sau d'abea se gândesc a începe.*

<sup>39</sup> *Ibidem*, p. 100.

*În general recolta grânelor, secărei, orzului și ovăsului, în județul R.-Sărat, e bună și ca calitate și ca cantitate. Sunt moșii unde ea a eșit mijlocie, precum sunt unde a eșit eșcelentă.*

*Apoi pe aceeași moșie unde holdele au dat 2 Kile la pogon, altele pe jumătate și chiar mai puțin. Aceasta a depins de modul cum au fost cultivate, de calitatea pământului și de ploile ce au căzut parțial.*

*Timpul a fost prielnic pentru seceră, dar nefavorabil pentru porumb care după prașilă promitea – prin viguroasa sa creștere - una din cele mai strălucite recolte.*

*Am primiit invitațiunea comitetului de organizare al congresului morăriei franceze, care se va ține la Paris, în zilele de 20, 21 și 22 August unde se vor expune și grâne din toate țările. În secțiunea a 4-a se vor trata cestiuni foarte interesante, pentru țările exportatoare, de raporturi internaționale.*

*Știrile lunii august (nr. 7/127, p. 183) debutează tot cu problema secetei și a apei potabile: Căldura și prăfăria au fost mare în prima jumătate a lunii August. Apa din iazul morelor<sup>40</sup> și din albia râului lipsea cu desăvârșire. Vitele orășenilor mugeau de sete căci n'aveau unde a se adăpa.*

*Dar nu numai apa de băut pentru vite și udat lipsește, ci și apa de băut pentru locuitorii orașului. Cei ce nău sacale particulare, a aduce apa de la Topliceni, sunt siliți a uă cumpăra. Această apă ce se vinde pe ulițele capitalei județului R. Sărat nu e tot d'auna curată și proaspătă, deosebit că a ajuns a se vinde cu neauzitul preț: 10 bani cofa.*

*Lucrările pentru aducerea apei de băut în oraș, trebuesc grăbite cât mai mult.*

*Din ca[u]sa nemaipomenitei secete și prăfării am văzut, cu părere de rău, uscându-se, în grădinele din oraș, nu numai plantele erbacee și arbuștii, dar chiar arborii. Apa lipsește și acum la cișmele și puțuri nu se găsesc în oraș de oarece apa se află la mari adâncimi. Orașul R.-Sărat, înainte de or-ce, are nevoie de apă.*

*Știrile din localitate continuă cu relatarea unui jaf: În noaptea spre 23 August s'a predat biserica Bagdat. Râu făcătorii au intrat pe o ferăstruie a altarului, furând parte din odoarele bisericeii în valoare de vr'o 300 galbeni, între cari și uă frumoasă cruce de aur.*

*Autorii spargerei bisericeii, anume flăcăii Zota, Sava Mătăchescu și amanta celui al doilea au fost descoperiți azi. Zota spune cum au spart biserica, iar cei alți tăgăduiesc.*

<sup>40</sup> Iazul morilor se despărțea de râul Râmnic prin dreptul satului Tăbăcari (com. Podgoria), traversa orașul paralel cu râul, trecând pe undeva între piață și str. C. Brâncoveanu și se vărsa iar în Râmnic după ce intersecta calea ferată între actualele cartiere Sârbi și Alecu Bagdat.

*Această descoperire se datorește stăruințelor puse de Prefectul și Polițaiul d'aci și a preotului bisericeii, Părintele Panait Economu, cari află lucrul prin femeea Catinca Ghiță Pistol, cărei Zota 'i mărturisise faptul.*

*Lucrurile furate pân'acum nu s'au găsit; dar se speră că se vor descoperi și aceste odoare pe care Zota spune că le-a vândut, împreună cu Sava, unui evreu din localitate pentru 100 lei și care evreu la percheziția făcută, tăgădușce.*

*Noul Consiliu al județului R.-Sărat se va ocupa în sesiunea sa extraordinară ce începe la 1 Septembrie 1889 și cu următoarele cestiuni: Să și dea avisul asupra reformelor ce ar trebui introduse în actualele legi organice, județiană și comunală, asupra legeri tocmelelor agricole, legeri poliției rurale și sanitare și asupra modului cel mai nemerit de a plăti salariile preoșilor de mir din comunele rurale.*

În luna septembrie (nr. 8/128, p. 205) aflăm amănunte despre începuturile Gimnaziului din Râmnicu Sărat, despre semănăturile de toamnă și începerea implementării legii vânzării moșilor statului.

Referitor la prima știre avem cunoștințe că, anterior anului 1889, se apela la profesori particulari, prima școală secundară, Gimnaziul *Alexandru Ioan Cuza* fiind înființată la 1 septembrie 1877, dar închizându-se doi ani mai târziu, din lipsa fondurilor<sup>41</sup>. Acum, după cum s-a anunțat în aprilie (an VI, nr. 3/123, p. 71) se va inaugura un nou gimnaziu, de la a cărui înființare au fost comemorați în acest an (2014) - 125 de ani, prilej cu ocazia căruia au avut loc ample manifestări: colocviu pe tema începuturilor învățământului râmnician, lansarea unei monografii a Colegiului Național „Al. Vlahuță”, lansări de carte etc.

*Inaugurarea Gimnasiului clasic din R.-Sărat s'a făcut la 24 Septembrie. Până la clădirea gimnasiului de R.-Sărat, cursurile se predau în localul Primăriei<sup>42</sup> de următorii duci d-ni profesori suplinitori numiți de minister: Ion C. Mihalcea licențiat în litere, pentru partea literară; Trajan Ionescu absolvent al facultății de științe din București, pentru partea științifică. Director al Gimnasiului e numit d-l I. C. Mihalcea<sup>43</sup>. Menționăm că gimnaziul a funcționat în clădirea primăriei până în anul 1893-1894, când s-a mutat în localul propriu, din str. Carol<sup>44</sup>, unde a funcționat, sub diferite denumiri, cu mici întreruperi (perioada ocupației germane)<sup>45</sup>, până în zilele noastre.*

<sup>41</sup> Constantin Atanasiu, Paul Nicolescu, *op. cit.*, p. 75.

<sup>42</sup> Azi Muzeul Municipal, str. Primăverii, nr. 4.

<sup>43</sup> 1889-1894.

<sup>44</sup> Azi str. Tudor Vladimirescu, nr. 13.

<sup>45</sup> Constantin Atanasiu, Paul Nicolescu, *op. cit.*, p. 75-76.

Trecem la știrile agricole: *Semănăturile de toamnă puse mai timpuriu sunt foarte frumos răsărite și vegetează foarte viguros. Sunt holde ce - dacă toamna va fi lungă- vor trebui a se pașce cu oile sau a se cosi, pentru a mai modera creșterea în sus.*

*Suntem informați că d-l Cristian Berceanu inginerul Statului pentru constatări, pentru jud. R.-Sărat va începe zilele acestea lucrările sale. În curând se va începe a se pune în vânzare la săteni și moșii din jud. R.-Sărat. Cele dintâi vor fi 6: Sforele Obilești, Joița sau Creminea, Dragoslovenii și altele. Inginer parcelator cu contract e d-l Bartolomei fost subinspector silvic.*

Din păcate, din numărul din octombrie 1889, lipsesc tocmai filele cu rubricile *Din localitate* și *Din țară* (paginile 225-228), forțându-ne să continuăm demersul nostru cu știrile din nr. 10 (130):

*Sărbători fericite, prietenilor, colaboratorilor, confrăților și abonaților noștri!*

*La 6 Octombrie 1888 s'au înființat 14 școli și adică: în comunele Căineni; Gradiștea-de jos; Faraoanele; Blidariile; Malurile; Valea Salciei; Pardoșii, unde comuna neavând local școala s'a instalat precum și învățătorul în casele D-lui C.C. Datulescu din Ernatica, pe care D-sa le-a pus la dispozițiune gratuit; Câmpulungeanca; Valea Ratie; Putreda; Mărgăritești; Dealu-Lung; Andreiașu și Odobeasca. De asemenea s'a înființat și în comuna Știubeiu, de oare-ce copiilor din această comună le era imposibil de a trece apa Râmnicului la cătunul Fotinu unde există școală întreținută parte de d-l G. Ciurea, ast-fel că în județ actualmente se găsesc 95 de școli, din cari 88 de băeți și 7 de fete, retribuite ast-fel: 50 de Stat, parte subvenționate și de comune, 15 de județ, 2 de particulari ia restul de 28 exclusivamente numai de comune. Numărul copiilor cari au frecventat școalele în anul 1887-88 este de 3,328, adică 3,055 băeți și 273 fete.*

Referitor la înființarea și funcționarea unora din școlile amintite, găsim unele informații în *Dicționarul geografic, statistic și istoric al județului Râmnicu Sărat*, din 1896, al lui Grigore Dănescu<sup>46</sup>. Astfel, școala din Andreiași este construită în anul 1892; școlile Blidarele, Valea Salciei și Odobasca funcționau în 1896 în localuri cu chirie; la Câmpulungeanca și Mărgăritești școlile au fost înființate în 1888; la Faraoanele se construia în 1892 localul propriu; la Maluri funcționa o școală mixtă din 1866; la Pardoși funcționa o școală mixtă din anul 1867 (donația C.C. Datulescu la care se face referire); la Putreda a fost ridicat un local în 1890 de către Consiliul Județean.

<sup>46</sup> Valeriu Nicolescu, *Un colț de Țară Românească – Județul Slam Râmnic*, vol. IV, Ed. Editgraph, Buzău, 2011, p. 409-415, anexa 10.

După articolul cu școlile urmează două articole vaste, care nu prea își găsesc locul la aceasta rubrică – mai degrabă la *Miscellanea*. În primul se dau sfaturi de a nu se adopta obiceiul punerii lumânărilor colorate în bradul de Crăciun deoarece *coprind substanțe otrăvitoare, săruri arsenicale*. Celălalt articol face referire la proprietățile prafului de curățat piatra – *Lithophag*.

Mai jos urmează știri referitoare la anumite schimbări în administrație și justiție: *Ofițer recrutor al consiliului de revisie al jud. R.-Sărat, s'a numit d-l major Anton Pandelescu, din Reg. 9 Dorobanți iar medic recrutor d-l Dr. I. Constantinescu din Reg. 7. Artilerie.*

*Următoarele schimbări s'au făcut la Tribunalul de R.-Sărat: d-l C.D. Popescu, fost judecător de instrucție, s'a numit Președinte al Tribunalului, în locul d-lui Th. Vasiliu, permutat la Buzău. D-l Emil C. Petrescu supliantul Tribunalului R.-Sărat, procuror la acelaș tribunal. D-l Ștefan I. Urlățeanu, Procurorul Trib. Prahova, supliant în locul d-l Petrescu.*

*D-l G. Paraschivescu, judecătorul ocolului Balta Albă, jud. R.-Sărat, s'a transferat în'aceeași calitate la ocolul Buzău, în locul d-lui Th. Mănciulescu care a trecut în postul ocupat de d-l Paraschivescu.*

În numărul 11 (131), din decembrie 1889, p. 274-275, aflăm că:

*Timpul e foarte blând, din'această cauză zăpada s'a topit în mare parte. De și nu acum se strică cerealele semănate, ci mai târziu, când înghețul și desghețul se vor alterna prea repede, dar agricultorii sunt foarte nerebdători d'a vedea căzând multă zăpadă.*

*Din nenorocire uricioasa boală Influenza, sau boala Târgoveților, cataroiu, boala boerească, filoxera la cap, etc., cum o numesc unii săteni, a pătruns și prin sate și chiar în fundul munților unde nici colera nu a pătruns. Boala e de un caracter blând. În orașul R.-Sărat, unde Influenza e foarte răspândită, s'au ivit câte va cazuri de moarte pricinute de consecințele Influenzei.*

*Serviciul poștal a suferit mult de uricioasa epidemie prin înbonlăvirea prea puținilor factori poștali ce direcțiunea poștelor și telegrafelor a orânduit pentru jud. R.-Sărat. Dirigintele of. poștal d'aci – negăsind în oraș factori – a fost silit a aduce unul tocmai din.... Călărași.*

*Cu ocaziunea anului nou, Regele, dupe listele și propunerea guvernului Său d'a decora oamenii de valoare din Țară, rămași fără asemenea semnuri onorifice, a scris mai multe decrete de decorări.*

*Pentru R.-Sărat s'au decorat trei persoane în gradul de cavaleri ai Coroanei României și adică: Domnii Toma Chircu, Ghiță Lupan și Ghiță Gealep. Pe cât ne reamintim toate persoanele din R. Sărat decorate mai înainte sunt următoarele: Mare ofițer al Stelei României d-l C. Grădișceanu; Ofițer al Coroanei României dl. I.G. Ciurea; Cavaleri ai Coroanei României*

*d-ii Alecu Iarca, I.C. Grădișceanu, G. Mărgăritescu și Fotache Aninos, Cavaler al Stelei României d-l N. Popescu.*

Cum în luna noiembrie avusese loc și o schimbare de guvern, următoarele rânduri nu ne surprind: *Dl. N. Gentili, fostul prefect al jud. R.-Sărat, transferându-se în aceeași calitate la jud. Vlașca, în locul d-lui C. Pariano, demisionat, până la numirea unui titular prefect, d-l Rotta, directorul prefecturii jud. R.-Sărat, a fost autorizat să gireze provisoriu afacerile prefecturii de R.-Sărat.*

*În urma dorinței exprimate de unii alegători ai colegiului I-iu de Senatori din jud. R.-Sărat, d-l I.G. Ciurea, Senatorul colegiului I-iu din acest județ, a acceptat propunerea acestor alegători ai săi și a fost numit pe ziua de 1 Ianuarie 1890, Prefect al jud. R.-Sărat. D sa luând posesiune de postul său a și luat parte, cu începere de la 2 Ianuarie; în comisiunea de recensământ al contingentului 1890.*

*D-l Gh. Teodorescu, sub prefect al plășei R.-de jos Grădișcea, e numit polițaiu al orașului R.-Sărat, în locul d-lui D. Manolescu Sideri. Această numire e făcută încă din luna trecută.*

Știrile sunt continuate cu o serie de sfaturi pentru a contracara efectele răcelii și pe ale *Influenzei*, manifestându-se atunci și o epidemie specifică copilăriei: *Corul*<sup>47</sup> *bântue printre copii din orașul R.-Sărat. În mai multe case, fie din centrul orașului, ca și din mahalale, sunt o mulțime de copii bonlavi de cor.*

*Cum iarna a fost foarte blândă, vitele au suferit puțin de ger, în proastele adăpoaste ce li se dă de obicinuit de cei mai mulți săteni; însă sunt comuni unde, nutrețul mai bun lipsind, vitele sunt slabe de tot și cu greu vor fi în stare a face – la primăvară – lucrările agricole în bune condițiuni.*

La începutul anului 1890, în numărul 12 (132) al celui de-al șaselea an de apariție al *Gazetei Săteanului*, p. 298-299, aflăm că: *Sfârșitul lunei Ianuarie a fost foarte friguros și cu vișor.*

*Comunicația dintre Gara R.-Sărat*<sup>48</sup> *și oraș devenise foarte grea. Din cauza depărtării garei de oraș, a timpului rău și a tăeturilor nechibzuitei șosele ce duce la gară, se puneau și câte uă oră pentru a ajunge cu birja în oraș. Au fost zile când era peste puțință d'a comunica cu gara pe jos sau cu greutăți. Am considerat tot-d'auna punerea gărei la o depărtare de aproape 2 kilometre de oraș, ca o mare batjocură, mai ales că linia ferată atinge raionul*

<sup>47</sup> Rujeola (pojarul, cori).

<sup>48</sup> Gara veche, azi anexă a Liceului Agricol „V. Frunză”, Sos. Puiști, nr. 2, ridicată în 1881, monument istoric, înscris în Lista Monumentelor Istorice -2010, pentru județul Buzău, la poziția 764, cod: BZ-II-m-B-02465.

oraşului și apoi se depărtează înlături de oraş până la punctul unde s'a construit gara. Am arătat, în toți anii, diferitele neajunsuri ce isvorăsc din această nedreptate făcută oraşului R.-Sărat. Cerem și d'astă dată a se face o gară în punctul unde linia ferată atinge oraşul sau în ori-ce altă parte, numai să nu mai fie în o așa nepomenită depărtare de oraş.

Cerem aceasta, a se face cu grăbire, mai ales în numele celor săraci cari n'au mijloce a merge la gară cu trăsuri și se expun, iarna, a fi întroeniți, a rătăci, a îngheța, **sau a fi mâncați de lupi, precum asemenea casuri s'au întâmplat.**

Nu știm dacă în urma demersurilor din *Gazeta Săteanului*, însă în anul 1897 a fost construită o nouă gară<sup>49</sup>, mai aproape de centrul oraşului, sub supravegherea inginerului Ionel Brătianu, devenit apoi prim-ministru<sup>50</sup>.

*Dl. C. C. Datculescu oferind câte va zecimi de perechi de ghete la toți școlarii din comuna Slobozia Galbenu, precum și la alți copii săraci, noi aducem mulțumirile noastre D-lui M. Th. Mandrea, cunoscutul fabricant din București, atât pentru eșcelenta calitate cât și pentru rabatul acordat pentru încălțămintele vândute pentru acest act de bine-facere a directorului Gazetei Săteanului.*

*Colegiul 1-iu electoral pentru Senatori din județul nostru e convocat pentru ziua de 8 Martie 1890 spre a alege un senator în locul D-lui Ion Ciurea care a primit funcțiunea de prefect.*

*În 1884 s'a organizat în R.-Sărat o loterie din a cărui produs să se construiască un local de școală. Comitetul acestei loterii a depus Primăriei de R.-Sărat suma de 6,500 lei spre a servi la cumpărarea unui loc necesar la complectarea întinderii terenului cerut de minister pentru construirea localului de gimnasiu. Localul gimnasului de R.-Sărat s'a hotărât a se construi în locul cedat de județul R.-Sărat și cel cumpărat de Primărie care e în fața Tribunalului și Prefecturei de R.-Sărat. Locul oferit gratis pentru gimnasiul de R.-Sărat de Dl. C. C. Datculescu s'a găsit prea depărtat de centrul oraşului. Cum locul din fața Prefecturei e în centrul oraşului, iar nu la marginea lui, precum erau locurile din susul oraşului unde se puneau stăruințe a se construi gimnasiul, nu putem de cât aproba alegerea făcută, deși ni s'a refuzat oferta noastră.*

*În continuare aflăm membrii noii Comisii interimare a oraşului: Consiliul comunei urbane R.-Sărat s'a disolvat, la 19 Ianuarie 1890 numindu-se membri în comisiunea interimară D-nii Toma Chircu, Ghiță Lupan, Pavel Robescu<sup>51</sup>, Gh. Gealep, Ion Oprișănescu, Mateiu Hristescu și Ion N. Găgiulescu. D-l*

<sup>49</sup> Monument istoric de categoria A, înscris în Lista Monumentelor Istorice -2010, pentru județul Buzău, la poziția 751, cod: BZ-II-m-A-02459.

<sup>50</sup> Constantin Atanasiu, Paul Nicolescu, *op. cit.*, p. 89.

<sup>51</sup> Acesta a fost ales Primar (1890-1891).

*Chircu a fost ales Președinte al Comisiunii interimare. Și fostul Prefect al jud. R.-Sărat, la 22 Noembrie 1889, cu raportul No. 7,409, ceruse disolvarea acestui consiliu comunal, al cărui primar era Dl. Enache Zamfirescu.*

*Dl. C. N. Tătăranu s'a numit Sub prefect la plasa R de-Sus-Plaiul, în locul D-lui C. Dimitrescu, demisionat.*

*Dl. Dr. C. Gorănescu s'a numit medic al plășei Marginea de jos-orașul, cu reședința la Măicănesci, în locul vacant.*

*Monitorul oficial publică decisiunile ministeriale prin care D-nii G. Constantinescu și G. Torcărescu sunt numiți comisari polițienesci și Dl. M. Panțuru sub comisar polițienesc, pentru orașul R.-Sărat.*

*În proiectul de budget al Ministerului Instrucțiunii, pe exercițiul 1890-91, pentru gimnaziul de R.-Sărat se prevede trei profesori pentru cl. I și II (cel d'al-treilea de la 1 Septembrie 1890) cu lefi lunare de 280 lei fie care.*

*Prin urmare Creditul propus pentru 1890-91 e de lei 8,680 în loc de 3,000 ca cel aprobat pe 1889-90, deci uă diferență în plus de 5,680 lei. D'asemenea pentru spesele de material se propune un adaos.*

La final, facem considerația că, în paginile descrise mai sus, se regăsesc informații importante despre orașul Râmnicu Sărat în perioada februarie 1889 - ianuarie 1890, timp în care, C.C. Datculescu, proprietarul publicației, se pregătea pentru câștigarea unui nou mandat de deputat (obținut în 1891). În această perioadă au avut loc evenimente importante, despre care *Gazeta Săteanului* ne dă amănunte: s-a votat și s-a inițiat, în județ, aplicarea Legii vânzării moșiilor statului, au trecut pe la guvernare trei cabinete, fapt care a dus la permanente schimbări în administrația locală, au avut loc alegeri, a fost înființat Gimnaziul clasic de la Râmnicu Sărat și alte școli în județ, a fost un an cu ploi mari, urmate de secetă.



1889-1890: NEWS FROM RÂMNICU SĂRAT  
IN THE *GAZETA SĂTEANULUI*

**Abstract**

*Gazeta Săteanului* was a monthly magazine that appeared at Râmnicu Sărat between 1884 and 1898. From it, we can gather interesting information about events, agriculture, climate or just simply facts from these years. In this paper, we have propose to present and to complete information about city and county of Râmnicu Sărat that appears in its pages in the 6th year (February 1889 - January 1890). Some of these news are linked to political and administrative changes, question of fresh water, opening of a secondary school in Râmnicu Sărat.

ANUL VI

MARTIE 1889.

No. 2. (122).

**GAZETA SĂTENULUI**  
REVISTA ILUSTRATĂ  
PENTRU TOTI

Abonamentul  
10 lei pe an.  
Pentru  
Transilvania și  
Pentru  
străinătate  
12 fr.

**Kalba învâltă de grădina.**  
(Expl. în acest număr).

**Matricaria Parthenium cu flăcări învâltă.** (Expl. în acest număr).

Copertă nr. 122, martie 1889



<i>Pag.</i>	<i>Pag.</i>		
gia. Influenza. Mijlocele feritóre și vindecátore de B. L. . . . .	277	Câte-va observațiuni noi asupra orđului. Dracoena indivisa. Dați drumul găinelor și rațelor, în zori, în grădinele de legume. De ce sbor la suprafața pământului rëndunelele când e să plouă? Cel mai mare Trandafir. 136	136
Câte-va reflectiuni și povețe relative la Influenza de: un influențat . . . . .	280	Doftorie de casă în potriua arsurelor și tuturor rănelor. Un curios mijloc de desinfectare. Marele magnet al buzunarelor 160	160
Raportul consular al Consulatului României din Lipsca . . . . .	281	Curățitul vaselor pentru vin și rachiu. Uă bună plantă pentru suspensiuni. Cele mai bune arme de vênat. Păstrarea strugurilor și persicilor în rom. Un mijloc ca să capeți Micșunele și Micsandre învöltă. De ce Cătărul e mai cumpêtat și mai tare ca calul? . . . . .	184
Instalațiunea electrică e Castelui Regal Peleșul și a Palatului Regal din București. . . . .	283	Mijlocul d'a face ca un animal căduț jos să se ridice. Cel mai mare ciorchine de strugure. Vasele de Zambile. Expozițiunea Universală din 1892. Culegerea și păstrarea fructelor. Cunoșterea bogăției pământului dupe colórea plantelor. Inlocuirea stejarului prin lemn de brad. 204	204
Din Nuoile invențiuni. Fonograful de I. B. . . . .	290	Cum trebuie a se feri de ger măceșii și caișii plantați tómnă. Cycas species. De ce scrótele și mánăncă purceii. Cel mai bun și often mijloc pentru ferirea țevelor de fier d'a rugini. Mijlocul d'a albi și tnmuia paiul 228	228
Circumscrițiunile teritoriale administrative jud. R. Sarat, dupe noul proiect de lege prezentat Corpurelor legiuitoře . . . . .	294	Expozițiunea din Statele Unite din 1892. Noua stoclă galbenă gigantică de Vauriac. Luarea ofiticei de la vite la ómeni. Cea mai nemerită hrană pentru porci. 252	252
Nuóile proiecte de legi ale Ministerului de Interne. . . . .	296	Jurnalul ca preservativ contra frigului. Ingrășarea păsérilor. Uă nouă tomată americană . . . . .	276
Considerațiuni generale asupra comerciului României cu Franția 304	304	Cole 4 comete din'aceast an. Impermeabilitatea postavului. Mijlocul d'a face să ouă găinele iarna. Unghiele omului. Cartoful de mare cultură „Imperator.“ . . . . .	300
<p>SCIRI DIFERITE din LOCALITATE. La paginile 15, 39, 71, 103, 135, 158, 183, 203, 226, 250, 274, 298.</p>			
<p>SCIRI DIFERITE din ȚARĂ. La paginile 15, 37, 71, 103, 134, 159, 182, 203, 226, 251, 275, 299.</p>			
<p>BULETINE COMERCIALE. La paginile 15, 39, 71, 103, 135, 159, 183, 203, 227.</p>			
<p>UN ECONOM ROMÂN. <i>Miscellanea:</i> Lanțurile magice. Origina lui „Să'ți fie de bine.“ Semănatul Salcâmului . . . . .</p>		16	
<p>Găinele care ouă în luncle reci a le anului. Pepenle de Malabar. Semănatul timpuriu al ovésului. Uă predicere. Mușamalele. Raporturile luare a le agențiilor consulare Austro-Ungare reședinte în România. Cea mai colosală lucrare metalică din lume. Omițele și petroleul. Uă mare perdere a banțelor Belgiane . . . . .</p>		40	
<p>Un bun sirop de fragi. Castravetele Duc de Bedford. Trebuința udatului. Cât a costat Turnul Eiffel. Cenușa tiziculu i. 104</p>		72	